

Werkfilm

Werkfilm

A stábtagok buszokba gyűlve vagy a saját autójukban szállingóznak át Perőcsényről a szomszéd faluba, Kemencére.

Perőcsény zsákfalu, úgyhogy a busz előbb kikecmereg a főútra, csak utána fordul Kemence felé, aztán, mint egy hullámvasút, előbb meredeken felkapaszkodik az első dombra, majd lezúg a völgybe. A motor újra felbőg, és a következő csúcsra érve, saját tehetetlenségének engedelmességedve, motorfékkel megint alásiklik; a menetirány szerinti jobb oldalon a Börzsöny hegyei emelkednek ki és buknak alá.

A stáb néhány perc alatt beér Kemence házai közé, a busz itt lekanyarodik egy kis utcán.

Szálláshelyül egy régi turistaház szolgál a völgyben kanyargó patak partján.

Az étkezőben már kigyózik a sor az ebédért. Kivételes alkalom a mai: ezt a teret később csak a vacsora-osztáshoz használják, az ebédeltetés általában a díszlet közelében történik a felállított sátrak árnyékában, menetrend szerint azonban ma nem tart tovább a forgatás. Pihenést rendeltek el a stábtagoknak, a gyártás ugyanis valamiért egy éjszakai forgatást rögtön a második napra időzített, vagyis hajnalban újra cihelődhetnek, és mehetnek vissza a faluba. Ráadásul nehéz jelenetnek néznek elébe: lángba kell borítani egy házat.

Az SFX csapat külön kapja majd az ebédet; ők jelenleg is a terepet vizsgálják.

A tágas, sötétbarna lambériával borított tér megtelik székek nyikorgásával, fáradt morajlással; van, ahol asztalok, van, ahol emberi viszonyok szerint, és van, ahol véletlenszerűen alakulnak a divíziók.

Csak a színészek hajlamosak elkülönülni a technikai stábtól, de ezt ők nem veszik rossznéven, vagy egyszerűen már megszokták.

Erika, a Gabit játszó színésznő viszont inkább a világosítókkal és a hangosztállyal szeret közösködni, ki tudja, miért. Most is Mátéval, Ámbrissal és Péterrel, a fiatal, mélynövésű vezetőoperatőrrel ül egy asztalnál.

Péter idegesen magyaráz. Szőrös, könyékben megtámasztott rövid alkarjával már-már illetlenül hevesen hadonászik.

– ...erre értetlenkedni kezd, hogy én miért nem vagyok Pesten, miért nem tudok ott munkát találni, mint más rendes emberek! Most magyarázzam el neki, hogy mit jelent egy nagyjátékfilmben vezetőoperatőrként dolgozni? Mindegy amúgy, párszor már elmagyaráztam, vagyis megpróbáltam, de nyilván nem érti. Ő ahhoz szokott, hogy reggel be-megy a munkahelyére, ahol valamit szütyög, aztán hazamegy az albérletébe, ahol két idegennel lakik, unatkozik egy sort, nyomkodja a netet, aztán alszik, mert másnap reggel megint korán kel, megy a gályára. Ráadásul engem is kurvára felbasz, hogy semmi vágya nincs, hogy ő azt szereti, ha megmondják neki, mit csináljon, azzal el is van intézve. Nem fog azonosulni a cég ügyeivel, csak elvégzi az aznap rászabott feladatot. És, mint aki jól végezte dolgát, este ráalszik egyet. Semmi köze a munkájához. Este meg unatkozik, meg hiányzom neki, meg a fasz tudja. Nyilván azért hiányzom, meg azért basztat, mert nincs semmi dolga az életében. Nincs saját ügye. Slütyög, meg elvan a kis fizetésével az albérletében, csak döntést ne kelljen hoznia, aztán majd jól leéli így az egész életét. Csak megússza valahogy. És én vagyok a fasz, mert esténként nem az a legfontosabb, hogy azonnal sms-t írjak neki, miközben vállamon a kamera, és csináljuk a negyvenmilliós reklámot.

– Szabad csatlakozni? – János jelenik meg az asztal mellett.

– Persze, gyere! – Ámbris kihúzza a széket János előtt, aki fáradtan leül, és a szelet sült tarjába mélyed.

– Őt is meg lehet érteni – szólal meg Erika, és beleharap az ujjai közé csipentett vastagon roppanó kovászos uborkába. – A legtöbb ember kötött munkaidőben dolgozik. Ez a természetes.

Péter úgy csap le a közbevetésre, mint aki már várta ezt az érvet.

– Ne haragudj, Eri, de kit érdekel! Most komolyan! A legtöbb emberrel nem szeretnék azonosulni. A legtöbb ember esténként tévét néz! Érted. Tévét! A legtöbb ember nem akar felelősséget vállalni. A legtöbb ember átlépi a haldoklót. A legtöbb embert csak egyszerűen hagyják békén. Meg akarja úszni az egész életet. Csak döntést ne kelljen hoznia. Arra nem képes, hogy ne a tévéműsor-szerkesztő mondja meg neki, aznap este mit fog nézni. Még a reklámokat is bevállalja inkább, minthogy letöltsön egy filmet. A legtöbb ember sznob, mert fél, hogy majd mit gondol róla a környezete. A legtöbb ember hülye.

Máté döcögni kezd, miközben mellényzsebéből egy csipet chili port szór a tányérjában heverő csirkecombokra.

– Szép volt, ifjú lánglelkű barátom! Egy őszinte nagymonológ kezdete. Na, ezt már félmillióra saccolom a Scoville-on!

– De akkor most mit mondasz ezzel? Dolgozzon mindenki projekt alapon, vagy legyen egyéni vállalkozó? – kérdezi Erika.

– Nem tudom. Igen! Vállaljon felelősséget azért, amit csinál. A kérdés az, hogy bele mersz nézni a semmi szemébe, vagy nem! Ez a valódi életvállalás. A többi csak a nagy lötyögő lófasz. Ócska gyávaság!

Csattan egy tálca az asztalon. Csipi foglal helyet köztük. Elgyötört arccal a rakott krumplijába temetkezik.

–...iszonyú gáz, hogy valaki ennyire semmit ne gondoljon az életéről, saját magáról! Cserébe viszont nem érti, ha a másik nem így van vele.

– Akkor miért vagytok együtt? – kérdi Erika.

Csend.

– Attól, hogy bizonyos kérdésekben nem értenek együtt... vagyis egyet, még lehetnek együtt – szólal meg Ámbris.

– Ezek nem bizonyos kérdések – válaszol Erika –, hanem a legalapvetőbbek.

– Azért vagyunk együtt, mert jó együtt lenni. Csak a külön töltött idő szar. Vagyis olyankor jönnek ki ezek a faszágok.

– És melyik az igaz?

– Miért ne lehetne mindkettő igaz?

A párbeszéd ezen pontjára János nem szólalt meg, kissé úgy tűnt, mint aki nincs is jelen, vagy más térben tartózkodik: nem nézett fel, arca semmi reakciót nem árult el; fáradtan, néha úgy tűnt, mosolyogva eszik.

Ezen a ponton abbahagyja az evést.

– A negyvenmillió reklámnak épp ugyanannyira nincs semmi értelme, mint az irodai munkának, vagy annak, hogy este ez a valaki a te reklámodat nézi. Értelmet tulajdonítani valaminek azt jelenti, hogy a saját értékítéletünket kiterjesztjük a másokra is.

Péter ügyetlenül visszafojtott hevessége tovább gerjed.

– Ne haragudj már, János, de csak nem gondold komolyan, hogy annak a munkának az értéke, aminek rögtön látod az eredményét, amibe egy-az-egyben teszed bele magad, amihez komoly szellemi képzettség és kreativitás kell, ugyanannyit ér, mint az, amiben egy gép munkáját végzed el, és bármikor pótolható vagy!

– Nem gondolkodom értékkülönbségekről. Mindennek saját helyiértéke van. Talán a barátnődnek egyáltalán nem is fontos a munka értékének a kérdése. Talán neki sokkal fontosabb, hogy veled lehessen, minthogy kiteljesedjen a munkájában.

Péter ököllel rácsap az asztalra.

– Hát éppen ez a baj! – Villogó szemét Jánosra mereszti, de János nem válaszol, már eszik tovább; Péter egyedül marad a hirtelen elcsöndesedő ebédlőben.

Először Máté szólal meg, miközben áll fel a csirkecsontos tálcajával.

– Ha a másik értékrendje zavar téged, fiatal barátom, az bizony csakis a te elégedetlenségedről szól. Azt hiszem, János is erre gondolt az előbb. Aztán el ne felejtsd megnézni az új Zvyagintsev filmet! További jó étvágyakat!

Péter tátott szájjal néz a távozó mester után, Erika pedig Pétert figyelő résnnyire nyíló aggodalommal.

– Én értem, hogy mi a bajod.

– Én meg már egyre kevésbé.

– A megértés... szerintem úgy érzed, hogy nem kapsz elég megértést attól, akitől a leginkább szükséged lenne rá.

– Óó, hát itt van az én emberem! – Lép az asztalhoz András, homlokára tapasztott, kék lencsés napszemüvegében, és János vállára teszi a kezét. – Jánosom, aranyom, gyere már be hozzám egy picit, hogy elmélásgassunk itt a dolgokról, nem gondolod?

János megtörli a száját, és feláll.

– Épp akartam javasolni.

Elmennek.

Erika előrehajol, suttogva mondja, miközben a rendezője és a színész-társa után néz.

– Én néha nem értem ezt a pasit: „épp akartam javasolni.” Most ironizált vagy komolyan mondta?

*Három pisze mög egy vak.
Bárcsak vána öt vagy hat!
Hidd ki, pisze, a vakot,
Hagy nézze mög a napot!*

– Köszönjük szépen, Csipi.

Csipi úgy mormolja el a mondókát, hogy föl sem néz a táljából.

Erika kihívóan, csípőre tett kézzel Csipi felé fordítja a törzsét, másik kezében meglengeti a villáját.

– Rájöttem! Te nem szereted Jánost!

Csipi megjátszott értetlenséggel néz Erikára. Feláll, közben kitolja maga alól a széket, és távoztában dalra fakad, hogy lehetőleg az egész étkező hallja.

Széles a Duna, keskeny a partja;

Nincs olyan legény, ki átugorja.

Géczi Imre átugrotta,

Sáros lett a cipősarka.

Ez ám a legény!

Erika, miután visszavonul a kétágyas szobába, amit Andival, az Edit nevű telepest játszó színésztársával oszt meg, rágyújt egy cigarettára a nyitott ablakban, és kibámul az erdőbe.

Andi pakolászik, aztán vetkőzni kezd, közben egyre gyanakvóbban nézi Erikát.

– Mi van veled? Most melyik pasi égett a szemedre?

– Az előbb az étteremben Péter magyarázta a lelki nyavalyait...

Most Andi teszi csípőre a kezét, és szemrehányó várakozásba kezd, mintha azt akarná mondani az egész testtartásával: *annyira tudtam.*

–...ott volt Máté, Ámbris, Csipi, aztán leült János is.

– És?

– Sokáig meg sem szólalt, aztán váratlanul bekapcsolódott, és...

– ...ééés?

– És... szerintem egy olyan részletet idézett vissza a beszélgetésből, amit nem is hallott. Vagy nem tudom. Mindegy, hülyeség az egész.

– Hát ez tényleg elég nagy hülyeség! Inkább aludjunk.

– Jó ez a madárcsicsergés, meg ez a sok zöld – sóhajt Erika.

– Igen. Elég jó.

Lassan besötétedik.

A buszban már a második alkalommal mindenki ugyanoda fészkelődik, ahová először ült.

Egyedül Robi áll a két széksor között, szemben a stábbal, kezében mikrofonon, és várja, hogy a busz ajtaja halkán becsukódjon, a busz pedig kikecmeregjen a falu utcáiból, és rákanyarodjon a főútra.

Miután felbög a motor, kiosztja a stábtagnak a fontosabb tudnivalókat, akár az osztagparancsnok az ukázt bevetés előtt.

– Jó reggelt mindenkinek! A díszletben nagyon finom kávé vár mindenkit, de egy kis tornát is tarthatunk, hogy gyorsabban menjen az ébredés. Nagyon ügyesnek kell lennetek ma, sok forint ég el ebben a jelenetben.

– Neked nem?

– Parancsolsz, Gábor?

– Csak azt kérdeztem, hogy neked nem kell-e ügyesnek lenned ma este – szól ki valaki a széksorok közül.

– Jó, ezt a napszaki zavar számlájára í...

Fékszikorgás, Robi hátra bucskázik, majdnem a sofőr ölében köt ki, a tarkója koppan a szélvédőn, Erika és egy kiemelt statiszta, Zsombor, kirepülnek a székkükből, fejfelé előre, a következő sor székbe.

Miután megáll, szisszen a busz.

A sofőr rémült arccal néz előbb Robira, majd amikor látja, hogy az első asszisztensnek nincs nagyobb baja, még rémültebben néz hátra a stábtagokra.

Lassan feláll, megfordul, és szinte sírva, imára kulcsolt kézzel könyörögi, hogy bocsássanak meg neki, egy őz ugrott a busz elé, és ő betartotta a sebességkorlátozást, és rettenetesen sajnálja.

Erika, aki közben már visszakászálódott a helyére (szerencsére neki sem esett nagyobb baja), a sofőr őszinte ijedelmének láttán szája elé kapja a kezét, és csak annyit tud mondani szintén a könnyeivel küszködve, hogy: „úristen, de cuki!”

– Erika, beláttam a picsádba, nem mondom! – Jelenti az előtte ülő.

– Egy tízes lesz, Lacikám!

– Ne érts félre! Végre szép emlékeket is őrzök rólad.

A busz lassan újra elindul.

Erika odafordul a mellette ülő Andihoz.

– Láttad ezt? – Erika megint a szája elé kapja a kezét, és affektálni kezd – Citromsárga ing, piros hózentróger, százhusz kiló szabályos körteforma, és gombára nyírt fekete haj.

– Meg a kefebajusz.

– Meg fogom zabálni. Hát ilyen nincs! És majdnem elsírta magát.

– Ezt az őzet én rendeltem – folytatja Robi a nyakát masszírozva –, hogy spóroljak a produkciónak pár tucat kávé. Na, szóval, amit mondani akartam... látom, nagyon nagy az érdeklődés! Szóval, amit mondani akartam, hogy gyorsan, és pontosan... hibátlanul kell dolgozni. Egy esténk van erre a jelenetre. A pirotechnikus kollégák azt mondják, kétszer tudják megcsinálni a tüzet. – Itt lehalkítja a hangját, de egészen a szájához tapasztja a mikrofont. – Megbízható forrásból azt is tudom, hogy András pár órája nincs túl jó egészségi állapotban. A tünet, hogy is mondjam... az izgatottság egyik klasszikus tünete, és hogy még egy kicsit emeljek a téten... nem kizárt, hogy azért olyan izgatott, mert ma Lengyel Ferenc is ellátogat a *mi kis falunk*ba.

Csakugyan. A helyszínen Máté, Ámbris és Péter már világítják az utcasarkot. Máté emberei lámpastatívokat szerelnek, flegetek, diffúzorokat és mindenféle egyéb óriáslapot hoznak, amivel a fényt kívánság szerint lehet lágyítani, szórní, vagy éppen lekéselni.

Péter hangja el-elcsuklik. András mögöttük áll, mellette keresztbe font karral a producer, Lengyel Ferenc, a Film Intézetből. Szótlanul nézik a képalkotók munkáját.

Bekanyarodik a busz. Lefékez. Megáll. Nyílik az ajtó. A színészek kirajzanak a smink buszok és a büfé kocsik felé. Mozgásuk élénk, tetterre kész és igyekvő, de alig szólalnak meg.

Győző a hangosztálytól odaszalad Robihoz.

– Hátrébb kéne állni az agrival. Behallatszik.

– Intézem.

Robi beszél a cében.

„Srácok, álljatok odébb az aggregátorral. Behallatszik. Köszönöm.”

„Kérek egy csirkét” – kiált az egyik világosító a létra tetejéről. Egy másik összecsatlakoztat két vastag kábelt, és tekerni kezdi a létra felé.

„Adjatok egy kis munkát!” – hallani az utcasarkon lévő házból. A „munka” ez esetben a munkafényt jelenti, ami ahhoz szükséges, hogy a technikai stáb tudjon szerelni. Odabent valahol felkapcsolnak egy kisteljesítményű lámpát, a ház ablakain kiszökik a fehéres, hideg fény.

„Köszönöm, uram!”

Gázcsapok erős fúvó hangját hallani; a pirotechnikusok a házban és a ház körül lángnyelveket hangolnak.

András mellé odalép Janó, a gyártásvezető: egymás mellett a kétféle felelősség. Janó is a saját művét szemléli, ám ő nem a művészi kifejező-
rőért felel, hanem azért, hogy minden és mindenki a helyén legyen, ne
hiányozzon semmi, és lehetőleg kijöjjenek a Film Intézettől megállapí-
tott pénzből.

Egy lépéssel hátrébb, zsebre tett kézzel áll egy szigorú arcú nő, Peró-
csény fiatalos polgármester asszonya, és körülbelül olyan aggódó izgatott-
sággal szemléli faluja felforgatásának pillanatait, mint az iskolaigazgató,
ha cirkuszi mutatványosok lepik el az osztálytermeket. A Dózsa György
utca sarkán összegyűlnek a lakosok is, és szájátva bámulják a teljesen ért-
hetetlen eseményeket.

Áron a bummján támaszkodik, a falubelieket nézi.

– Néha elcsodálkozom, mi a fasznak költünk el százmilliókat arra, amit
ingyen is meg lehetne csinálni.

Kálmán, miközben az XLR-kábeleket dugja össze, a hangtechnikai
pult mögül válaszol.

– Mit lehetne ingyen megcsinálni?

– Csak le kéne szűrni egy kamerát, és venni, ami amúgy is történik egy
faluban, ha megjelennek a városiak. Mennyivel igazibb lenne!

Kálmán felegyenesedik.

– Kevés doksit vállaltál az idén?

– Lehet.

Alig telik el tíz perc, megjelenik János, sietős léptekkel közeledik a dísz-
let felé; ruhája most mocskosabb, mint délelőtt volt, haja, szakála csap-
zottabb.

Odaáll András mellé, aki az ekkorra már felállított rendezői sátrában
ül a monitor előtt.

– Na, jól van, bogaram, látom, kikészítettek, na, de el ne felejtsd, hogy
amit beszéltünk, és meg azt sem, hogy hónapok teltek el a délelőttől
képest, már tiszta rongyos vagy meg bogáncs, de nem csak a ruhád, ha-
nem a viselkedésed is, rendben?

A rendezői sátor mögött egy padon, elemlámpa fényében Andi, a ce-
nevész kis másodasszisztens mondja össze a szöveget Ferencsel.

Három kamera áll a díszlet körül: egyikük egy sínre tett kocsin,
másikuk egyszerű statívon, egy pedig a teleszkópos darun. Jánost a kasz-
kadőrök koordinátora még egyszer körbevezeti a házban, és elmagyaráz-
za neki, hogyan kell mozogni a fúvókák között, minthogy János maga
vállalta a felvételt, dublőr helyett.

A grip, a unit, a világítás, a hangosztály és a sminkesek, mindenki ro-
hamtempóban dolgozik, mintha csakugyan bevetésre készülnének.

Robi szája elé emeli a CB-t.

„Öt perc.”

A háttérben megszólal egy megafon Andrea hangjával.

„Öt perc múlva felvétel lesz. Kérek mindenkit a kezdő pozícióba.”

Négy perc múlva az egész utca elnémul, mozdulatlaná válik.

– Hang forog!

– A kamera forog!

– B kamera forog!

– C kamera forog!

– Második eljövétel, második jelenet, take egy! – Csatt!

Újra csend, most még sűrűbb, még áthatolhatatlanabb, mint az előbb.

– Pirotechnikusok?

– Megvagyunk!

– Akkor kérjük szépen a tüzet!

Egyszerre megnyílnak a gázcsapok, a lángoszlopok egy pillanat alatt felkapaszkodnak a házfalakra, a tetőzetre.

– És... TESSÉK!

A kamera alsó gépállásból mutatja a fekete aszfaltot, előtte a távolban a lángoló házat. Belép a képbe egy sáros láb sziluettje, az Achilles-ín megfeszül, aztán megnyikordul egy fonott kosár, ami rögtön megjelenik képen is, majd leereszkedik a lábfej mellé.

János szaladni kezd az úton, a daru teleszkópja fut utána, közben a magasba emelkedik, végén a kamera ellenirányú mozgással finoman visszabukik a táj felé, mert a közeledésből az emelkedés során éjszakai táj lett, benne földúttal, rajta a rohanó Lászlóval, és az utca végében a házzal, amely lángokban áll.

Mikor odaér a házhoz, betaszítja az ajtót, arca elé emeli a karját, és eltűnik a lángok között.

– „Nnyi!”

Azonnal elzárják a csapokat, és locsolni kezdik a gerendázatot.

Az est hátralévő részében megcsinálják még a belső felvételeket, melyekben László a fekete füstkötegeken vergődik át: itt csak egy-egy háttérként szolgáló falat kell felgyújtani, a kamerát pedig szintén a belső terek valamelyikében helyezik el, hogy közelit tudjon adni a színészlőről.

András kitalálja, hogy szeretné a színészet ajtókeretbe komponálni, úgyhogy a kamerát ennek megfelelően át kell helyezni a szomszéd helyiségbe, csakhogy ennek a helyiségnek a látható falai épek és érintetlenek, ami hitelességi szempontból kifogásolható, András viszont toporzékol, mint egy gyerek, úgyhogy fel kell gyújtani ezeket a falakat is.

Lengyel Ferenc félre hívja Andrást, hogy konzultáljon vele. András kissé sápadtan, szorongva tér vissza a díszletbe: „csinálhatjuk”.

János hajszálpontos koreográfia szerint kell, hogy közlekedjen a romok között; tánclépéseinek ütemére háta mögött a megfelelő pillanatban leszakítanak egy égő gerendát, fellángoltatnak egy függőnyt, füstköteget fújnak az arca elé.

László könyökhajlatába temeti az arcát, így botorkál fel az omladozó falépcsőn. Az emeleten a tűz annyira eszkalálódott, hogy képtelenség tájékozódni. A lángokból egyszerre előlép Attila.

– Nincs itt senki – ordítja Attila.

– A kicsik még bent vannak!

– Már megnéztem mindent! Kifelé, vagy mi is itt maradunk.

A rendezői székben András ökölbe szorított kézzel nézi a monitorokat. Háta mögött állnak néhányan, ők is a monitorokat bámulják, amin László félrelöki Attila kezét, és eltűnik a lángokban.

– Nnyi!

A műtechnikusok azonnal elzárják a gázcsapokat, és locsolni kezdik a felhevült gerendázatot.

A díszlet néma, csak a parancsszavak röppennek föl a CB-kből.

János alig áll a lábán, ki sem megy a díszletből, csak leül egy téglára, és bámul maga elé.

Még egy jelenet hátra van. Sietni kell, mert lassan világosodik. Ismét külső: János kilép a ház ajtaján egy csecsemővel a karján, egy kisfiút kézen fogva a másik oldalán, mögötte az egyik tartófal beomlik, a tető beszakad, az egyik oldalfal ledől.

Egyetlen lehetőség van felvenni, és ahogy ilyenkor lenni szokott, mindenki hiba nélkül teljesít.

A stábtagek némán szállnak fel a buszra. Mielőtt becsukódna az ajtó, András is, amennyire csak rövidke lábai engedik, felsiet a lépcsőkön.

– Nagyon köszönöm a mait, bogárkám. Megcsináltuk! Puszillak titeket. Aludjatok egy nagyot! – aztán leugrik, az ajtó becsukódik. A busz felbőg, és kikanyarodik a faluból.

András odamegy Péterhez, aki valamiért már várja. Úgy beszél hozzá, hogy közben nem áll meg, megy az autója felé.

– Idefigyelj, aranyom. Ha egyszer azt mondom, hogy telével veszünk, akkor te nekem ne magyarázd el, hogy miért kell hetvenötös lenesse. A százharmincöt azt jelenti, hogy százharmincöt. Sem kétszáz, sem hetvenöt. Megy a matek?

András épp eléri az autóját, ami pittyen egyet, majd megáll, és megfordul.

– Persze, de a százharmincöt...

– A kurvaisten faszát! Te ma kezdted a szakmát, apukám? Ha elbaszom, akkor el van baszva. De én baszom el, nem te. Hát hidd már el, hogy gondolok valamire, amikor azt mondom, hogy százharmincöt. Kussolsz és csinálod! Jó éjt!

András beül a kocsiba, gyújtást ad, majd kifarol a parkolóból.

A sötétből előlép Ámbris.

– Ne aggódj! Tudod, mi a szabály: a felező-buliig elhangzott kurvaanyádok nem érnek. Most nagy a feszültség. Jó éjt.

A szálláshelyen pukkanást hallani, a stábtagek felélénkülnek. Mécsesek és gyertyák gyúlnak a patakparton, egy-egy kacaj szálazódik ki az egyenletesen hullámzó zsidongásból. Lassan hajnalodik.

– Az megvan, amikor az anorexiássá fosatott és hánytatott András izgalmában letépi a szék karfáját...

–...miközben bámulja a monitort, de azt nem veszi észre, hogy a Feri fordultában „véletlenül” pofán vágja Jánost.

– Na, ne bassz! Ezt én sem vettem észre.

– Hülyéskedsz! De nem is álltak le.

– Nem hát. Mondom, András észre sem vette. János meg tudod, milyen.

– Nem tudom. Vagy nem tudom, hogy tudom-e.

– Egészségedre.

– Srácok, kurva jó a patakvíz, nem próbáltok ki?

– Andikám, úgy fogsz az ánuszdokra huppanni, hogy öröm lesz nézni.

– Nem is látod. Túl sötét van.

– Megkövetlek. És milyen sötét lehet az ánuszdoban! Akkor egészséggedre!

– Meg Andi ánuszanak az egészségére is.

– Na jó, de azért a pióciókkal vigyázz!

Andi felsikolt, ijedtében egy földből kimeredő gyökér után nyúl, de a meder is, a benne ülő lapos kövek is sikamlósak, úgyhogy megcsúszik, és seggre ül.

A többiek röhögnek.

– János nincs itt? – kérdi talán Jutka.

– Miért, hiányzik?

– Nem tudom. Azért jó lenne megismerni.

– Nekem nem hiányzik.

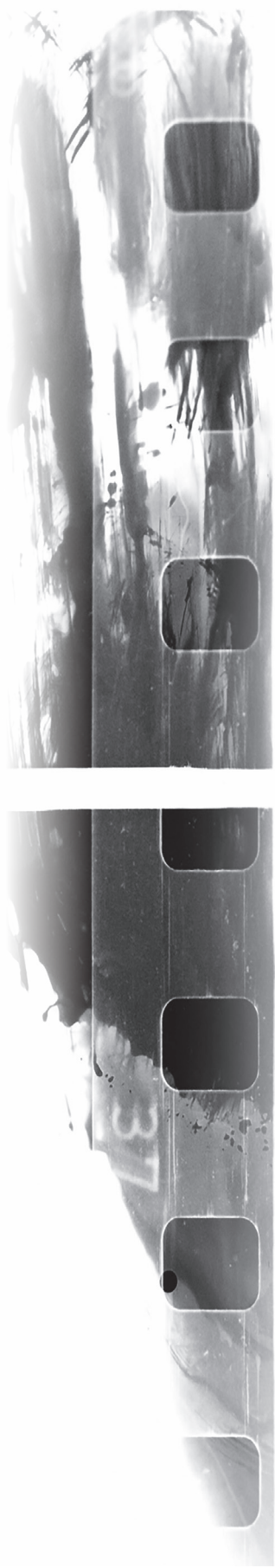
– Miért? Nem is ismered.

– Na és? Lehet, hogy nem is akarom megismerni.

– Akkor te egy bunkó fasz vagy.

Jutka kiválik a fák sötétjéből, és elindul a vendégház felé.

Andrea, a csenevész kis másodasszisztens a szkriptes lánnyal, Ágival a patakmedret ugrálják át egy keskeny partszakaszon. Ha sikerül száraz lábbal visszajutni, kapnak egy meggypálinkát Robitól, aki mostanra egészen levetette a dirigens szigorú szerepét. A pálinka kitöltése azonban nem mindig sikerül, mert már ő is tántorog. Robi kudarcos igyekezete láttán a lányok pukkadoznak a nevetéstől.

A vendégház ajtaja kinyílik. Jutka lép ki rajta, maga után vonva egy hórihorgas alakot.

Feljön a nap.

A szocreál perőcsényi kultúrház előtt gyerekek ülnek a kihelyezett padokon és szörpöt isznak, szeletelt almát esznek. Herbert Kata, a casting direktor a szülőkkel konzultál: fél szemmel lesi, vajon oldódnak-e a gyerekek. De a gyerekek nem oldódnak. Ülnek a forró előkertben, félárnyékban, tücsök- és kabóca-csirregésben, és bambán isszák a hideg, cukros szörpöket. Aztán pisilni kell, aztán kakilni kell. Az egyik cérnavekony, baseballsapkás kislány, Palkó, váratlanul felugrik, és sírva az anyjához rohan.

Kata, amikor elsziet mellette Kari, a harmadasszisztens, megfogja a karját, és félrevonja.

– Találjatok ki valami rapid játékot! Ez így nem fog menni – néz végig az unatkozó gyerekszínészeken.

Kari, a fiatal, kemény léptű fiús csaj, gondolkodás nélkül odalép a kicsikhez, és tapsol egy nagyot.

– Na, srácok, lányok! Ki a legvagányabb közületek?

– Én...!

– Én...!

Kiabálják hirtelen megélnékülve. Egy szőke kislány feláll, egyszerre kacéran és szégyenlősen visszanez a közönségére, szoknyájába kapaszkodva, lesütött szemmel forgatja a törzsét, és szinte suttogva mondja:

– Én nagyon vagány vagyok.

Kari felkacag, és megsimogatja a kislányt.

– El is hiszem! Akkor jöjjön velem mindenki, aki bevaló pasinak vagy csajsznak érzi magát! – aztán elindul az épület mögé, mint egy gerelyhajító a gerely felé. A gyerekek visongva szaladnak utána.

Nem derül ki, hogy Karinak, az izmos, szőke, máskülönben igencsak vagány csajnak, mi jutott hirtelen az eszébe, de már el is tűnt az épület mögött; mint egy csóvát, húzza maga után a gyerekszivajt.

Az épületben már javában folynak az előkészületek. A kellékesek rongyruhákat pakolnak egy dobozba, ezek lesznek a faluszínház kosztümjei. A világosítók halálos közönnyel építik a lámpák vasállványzatát, a unit húzza, majd leragasztja a kábeleket, a sminkesek és fodrászok rögtönzött kis asztalaik előtt készítik elő a színészeket.

Andi, a csenevész másodasszisztens a szöveget mondja össze a hunyt szemű Csipivel, akinek egy fodrász épp szénaboglyát próbál a fejére ültetni úgy, hogy az lehetőleg ott is maradjon. Mellettük ipari ventilátor forgatja a levegőt.

– Hangosabban! – förmed rá Csipi, miután már sokadjára nem hallja az asszisztens végszavait.

– Bocsánat.

– Mi az, Andikám! Megszelídítettek? – kiabál át Zsombor a szomszédos sminkszékből. – Csak mert ma hajnalban még nagyon virgonc voltál az ablakom alatt.

Andit, a homlokától a füle hegyén át, egészen a nyaka legaljáig, ameddig csak fehér inge látni engedi, pirosság futja el. Talán tesz is egy félig elhatározott mozdulatot, hogy kimenekül a helyzetből, de önfegyelme még szégyenénél is makacsabb. Szeme egy pillanatra bepárasodik.

– ...hagyjon már békén a gyerekével. Nem kényszerítettünk senkit semmire. Mindenkinek jogában áll távol maradnia. Érti?

Andi szorosan összezárja a száját, és amint Csipi belecsap a dörgedelmes válaszba, Andi nem bírja tovább, felpattan és elsiet. Csipi félretolja a fodrász kezét, és értetlenül Andi után bámul.

Zsombor átkurjant a szomszéd székéből.

– Bazmeg, ha tudnád! Úgy vinnyogott tegnap este, miközben pumpáltak a kis punciját! „Nyihh, nyihh, nyihh!”

– Uraim, ezt nem kell! Semmi közöm hozzá! – szólal meg Ámbris egy lámpavas mögül. – Tartsuk tiszteletben a másikat úgy, ahogy van!

Andi kiszalad az épületből, ám a kapuban lézengő szülők és szállingózó stábtagnak miatt a felduzzasztott érzelmek zilipjét még mindig nem nyithatja meg, bár már szinte prüsszöl. Elszökik az épület mögé.

Ámbris odalép az ablakhoz, amelynek a keretében Karit és a körülötte álló gyerekeket látni. Aztán megjelenik Andi is a képkivágatban: arcát takarva zokog, így viharzik el a kis csoport előtt. A gyerekek szájátva bámulják az oda nem illő jelenést, aztán valamit kérdeznek Karitól, aki láthatóan maga sem tud felelni. ■ ■ ■

■ **Geröcs Péter:** író, esszéista. Eddig három regénye és három elbeszéléskötete jelent meg.

